

Aan de Raad

Made, 29 maart 2022

Raadsvergadering 12 mei 2022		Registratienummer: 2022007860 2022007860 Casnr: Meerdere
Onderwerp: Regionaal beleidskader Geweld in Afhankelijkheidsrelaties en Meldpunt Crisiszorg 2022-2025		
Portefeuillehouder: J.G.M. Vissers Ambtelijke coördinatie: MA Steller: R. Driesen	Bijlagen: 1. Raadsbesluit 2. Regionaal beleidskader Geweld in Afhankelijkheidsrelaties en Meldpunt Crisiszorg 2022-2025 3. Lokaal verbeterplan Drimmelen	Ter inzage: 1.
SAMENVATTING Gemeente Drimmelen en de andere West-Brabantse gemeenten ¹ werken onderling samen bij de aanpak van Geweld in Afhankelijkheidsrelaties (GIA) en het Meldpunt Crisiszorg. De gemeenten hebben afgesproken dat ze het regionaal beleid op het terrein van GIA, ofwel huiselijk geweld en kindermishandeling, en het Meldpunt Crisiszorg afstemmen en gezamenlijk vaststellen. Het beleid vormt de basis voor de financiering van en opdrachten aan de regionale uitvoeringsorganisaties, zoals stichting Veilig Thuis West-Brabant (VTWB) ² , de stichting Safegroup ³ en de netwerkorganisaties van het Meldpunt Crisiszorg ⁴ . Dit kader vormt de komende jaren de grondslag van onze inspanningen in het voorkomen, stoppen en blijvend oplossen van huiselijk geweld en kindermishandeling en in het optimaal organiseren van crisiszorg.		

VOORGESCHIEDENIS

De onderlinge samenwerking van de West-Brabantse gemeenten bij de aanpak van GIA en het Meldpunt Crisiszorg is vastgelegd in een Gemeenschappelijke Regeling (GR). In deze GR is afgesproken dat gemeenten het regionaal beleid op het terrein van GIA, ofwel huiselijk geweld en kindermishandeling, en het Meldpunt Crisiszorg gezamenlijk ontwikkelen en vaststellen. In dit kader is de afgelopen jaren uitvoering gegeven aan het regionale programma Geweld Hoort Nergens Thuis (GHNT) en crisiszorg. Op 14 juli 2020 en op 7 december 2021 bent u per raadsbrief door wethouder Vissers geïnformeerd over de ontwikkelingen inzake deze regionale samenwerking.

¹ gemeenten Alphen-Chaam, Altena, Baarle-Nassau, Bergen op Zoom, Breda, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Halderberge, Moerdijk, Roosendaal, Rucphen, Steenbergen, Woensdrecht en Zundert

² Veilig Thuis West-Brabant is het advies- en meldpunt voor huiselijk geweld, kindermishandeling en ouderenmishandeling.

³ Safegroup zorgt voor opvang en begeleiding van slachtoffers van huiselijk geweld en/of seksueel geweld.

⁴ Meldpunt Crisiszorg is 24/7 bereikbaar voor mensen die hulp nodig hebben bij acute crisiszorgsituaties.

In de raadsbrief van 7 december 2021 is toegelicht dat de frontoffice van Veilig Thuis West-Brabant te maken heeft met forse werkvoorraden. De directie van Veilig Thuis heeft een plan van aanpak gemaakt waarin maatregelen zijn genomen om de werkvoorraad tot een verantwoord niveau terug te brengen. Recent zijn gemeenten geïnformeerd dat het tot eind 2022 duurt voordat de achterstanden zijn weggewerkt.

Op 27 september en 29 september 2021 hebben er tevens digitale regionale raads-informatiebijeenkomsten plaatsgevonden. Namens gemeente Drimmelen maakt wethouder Vissers deel uit van regionale Stuurgroep GIA en Meldpunt Crisiszorg.

Het voorliggende beleidskader bouwt hierop voort en vormt voor de komende jaren de basis voor de financiering van en opdrachten aan de regionale uitvoeringsorganisaties, zoals de stichting Veilig Thuis West-Brabant (VTWB), de stichting Safegroup en de netwerkorganisaties van het meldpunt.

Het beleidskader bestaat uit twee delen. Het eerste deel omschrijft het regionale kader voor de aanpak van GIA en de lokale verantwoordelijkheid. Het tweede deel geeft onze visie en uitgangspunten weer die we als gemeenten hanteren voor het Meldpunt Crisiszorg. Dit kader vormt de komende jaren de grondslag van onze inspanningen om de cirkel van geweld te doorbreken en crisiszorg optimaal te organiseren. Daar waar het de uitvoering van bestaande taken betreft kunnen colleges zelf besluiten nemen. In de gemeente Drimmelen is afgesproken dat nieuwe beleidskaders ter besluitvorming aan gemeenteraad wordt voorgelegd. Het beleidskader is als bijlage 1 bij dit voorstel gevoegd.

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Hieronder geven we per onderdeel een toelichting wat we komende periode willen bereiken.

Geweld in afhankelijkheidsrelaties

In Nederland is de meest risicovolle plek om geweld mee te maken thuis of in andere afhankelijkheidsrelaties-/vertrouwelijkheidsrelaties. In onderstaand schema zijn het aantal meldingen en adviesvragen in Drimmelen en in regio WB inzichtelijk gemaakt.

	2016	2017	2018	2019	2020
Aantal meldingen Drimmelen	113	144	161	146	162
Aantal meldingen VTWB	6670	7561	6039	5990	6130
Aantal adviezen Drimmelen	30	48	51	50	69
Aantal adviezen VTWB	2828	2798	3102	3239	2947

Huiselijk geweld is geweld dat wordt gepleegd door iemand uit de huiselijke kring van het slachtoffer. Dat kunnen zijn: partners, ex-partners, gezinsleden, familieleden en huisvrienden. De term 'huiselijk geweld' verwijst naar de relatie tussen pleger en slachtoffer. Het kan bij huiselijk geweld gaan om lichamelijk, seksueel en psychisch geweld. Vormen van huiselijk geweld zijn onder meer, kindermishandeling, ouderenmishandeling, eer gerelateerde geweld en (ex-)partnergeweld.

Tot op heden zijn we in Nederland er onvoldoende in geslaagd om een fundamenteel verschil te maken in het terugdringen van huiselijk geweld en kindermishandeling. Regio West-Brabant, inclusief Drimmelen, is hierin niet uniek.

Onze ambitie blijft, net als de afgelopen jaren, het voorkomen, stoppen en blijvend oplossen van huiselijk geweld en kindermishandeling. Iedereen in West-Brabant verdient het om zich thuis veilig te voelen. Alleen dan zijn kinderen en volwassenen in staat zich te ontwikkelen, om mee te doen in de samenleving en om eigen keuzes te maken, nu en in de toekomst. Hiervoor is passende ondersteuning, hulp of behandeling, bescherming en toezicht nodig. Dichtbij, zo vroeg mogelijk en zo lang als nodig.

Om dit te bereiken werken we verder aan de doelen die we ons gesteld hebben bij de start van het regionale programma GHNT wat we vanaf 2019 uitvoeren. Het gaat om dezelfde doelen / actielijnen die het landelijk programma GHNT heeft geformuleerd.

1. Eerder beter in beeld:

- Versterken van de kennis en vaardigheden van lokale teams;
- Goede samenwerking realiseren tussen lokale teams en de regionaal werkende organisaties;
- Goede toepassing van meldcode door gemeentelijke organisaties, onderwijs, kinderopvang en overige maatschappelijke partners.

2. Stoppen en duurzaam oplossen:

- Het versterken van de vrouwenopvang;
- Realiseren van goedwerkend Veilig Thuis West-Brabant
- Realiseren van goedwerkende samenwerkingsverbanden gericht op stoppen en duurzaam oplossen.

3. Specifieke groepen beter bedienen:

- *Aanpak Ouderenmishandeling;*
- *Aanpak seksueel Geweld;*
- *Aanpak Complexe scheidingen;*

De behaalde resultaten vanuit GHNT staat beschreven in bijlage drie van het beleidskader. Met de regioaanpak willen we geweld, of risico's hierop, eerder in beeld krijgen, zodat we geweld in een zo vroeg mogelijk stadium kunnen stoppen en blijvend oplossen. Aansluitend op de regio aanpak is het essentieel dat gemeenten lokaal extra aandacht hebben voor geweld in afhankelijkheidsrelaties. Het, zoveel mogelijk, voorkomen van geweld, is een belangrijke taak voor de individuele gemeenten en lokale professionals.

Meldpunt crisiszorg

Per 1 september 2019 is in West-Brabant het Meldpunt Crisiszorg West-Brabant operationeel. Dit is een netwerkorganisatie waarin gemeenten in West-Brabant en 12 netwerkpartners samenwerken. Het meldpunt biedt eenduidige laagdrempelige toegang tot de crisiszorg voor burgers en professionals en is 24 uur per dag, zeven dagen per week bereikbaar. Bij een crisissituatie is een interventie mogelijk door middel van een beschikbaarheidssdienst. De interventie is gericht op het herstellen van de veiligheid en het zo veel mogelijk normaliseren van de situatie. Daarnaast kunnen burgers en professionals het meldpunt benaderen bij niet-acute zorgelijke situaties. Hiertoe is het meldpunt in 2020 geïntegreerd met het meldpunt Zorg & Overlast van de GGD West-Brabant.

We zien als gemeenten twee rollen voor onszelf: die van financier en die van samenwerkingspartner. Financieel zijn we verantwoordelijk voor de meldingen die na beoordeling leiden tot inzet van jeugdhulp of hulp in het kader van maatschappelijke ondersteuning. Namens de gemeenten nemen vier wethouders deel aan regionale stuurgroep van het meldpunt. In deze stuurgroep zijn ook de netwerkpartners, waaronder de GGD, GGz Breburg, Instituut voor Maatschappelijk werk en VTWB, vertegenwoordigd. Het beleidskader geeft op diverse punten richting die de komende tijd verder worden uitgewerkt:

- Versterken van de communicatie naar burgers en netwerkpartners;
- Het invullen van regie door het crisismeldpunt;
- Het samenbrengen van de triagefunctie acute psychiatrische hulp van de ggz in het meldpunt;
- De gemeentelijke werkprocessen met betrekking tot niet-acute zorgmeldingen;
- Het actualiseren van het visiedocument en samenwerkingsconvenant.

HOE PAST DIT BINNEN BELEID EN WETGEVING?

In de Wet Maatschappelijke Ondersteuning 2015 (Wmo) staat dat gemeenten verantwoordelijk zijn voor de inrichting van een “Advies- en Meldpunt Kindermishandeling en Huiselijk geweld”. De Jeugdwet stelt dat gemeenten verantwoordelijk zijn voor het voorzien in maatregelen om kindermishandeling te bestrijden en voor het te allen tijde bereikbaar en beschikbaar zijn van jeugdhulp in situaties waar onmiddellijke uitvoering van taken is geboden. Gemeente Drimmelen heeft samen met andere West-Brabantse gemeenten het advies- en meldpunt kindermishandeling regionaal opgezet, onder de naam van Veilig Thuis West-Brabant (VTWB). Op 8 maart 2018 heeft uw raad het college toestemming verleend om deel te nemen aan de centrumregeling VTWB. Op 14 november 2019 heeft uw raad aan college toestemming verleend om in te stemmen met het wijzigen van de GR naar de huidige GR GIA en Meldpunt Crisiszorg, waar onder andere afspraken over de verlening van subsidie aan het Meldpunt Crisiszorg aan de regeling zijn toegevoegd.

In 2019 hebben de gemeenten van West-Brabant samen met netwerkorganisaties het Meldpunt Crisiszorg ingericht.

WAT GAAN WE DOEN?

Voor dit onderdeel maken we onderscheid tussen regionale verantwoordelijkheid en lokale verantwoordelijkheid.

Regionale verantwoordelijkheid

Als gemeenten zetten we komende beleidsperiode gezamenlijk in op de volgende opgaven:

- Maken en onderhouden van samenwerkingsafspraken tussen onder andere VTWB en lokale teams van gemeenten. Het afgelopen jaar zijn de regionale samenwerkingsafspraken geactualiseerd. De oude afspraken dateren uit 2017. Op dinsdag 29 maart 2022 heeft college van B&W ingestemd met de nieuwe samenwerkingsafspraken tussen VTWB en lokale teams van gemeenten.
- Inrichten/verstevigen bestuurlijke netwerken met als doel de samenwerking in het kader van aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling te verbeteren;
- Goed opdrachtgeverschap aan gesubsidieerde instellingen waaronder; VTWB, Safegroup en Centrum seksueel geweld;
- Bewaken en volgen landelijke ontwikkelingen.

Lokale verantwoordelijkheid

Hoewel er op het gebied van GIA en Meldpunt Crisiszorg veel regionaal wordt georganiseerd is er ook lokaal een aanpak nodig. Gemeenten zijn individueel verantwoordelijk, maar daar waar mogelijk trekken gemeenten regionaal samen op. Denk hierbij aan verschillende vormen van deskundigheidsbevordering.

Overall is het beeld dat de druk op de keten en op de lokale gemeentelijke teams onverminderd groot is. Dit maakt dat het voor professionals een uitdaging is om voldoende aandacht te hebben voor de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling wat, om effectief te zijn, integraal onderdeel van het werk hoort te zijn. De krapte op de arbeidsmarkt, toename van complexiteit van problematiek van gezinnen en huishoudens maken dit niet eenvoudiger. Dit geldt zowel voor onze netwerkpartners als voor onze lokaal werkende professionals.

Gemeente Drimmelen richt zich de komende periode op:

- Blijvend aandacht vragen voor de problematiek door het stimuleren van gebruik van meldcode bij gemeentelijke organisatie, onderwijs en lokale partners.
- Uitvoering geven aan Kwaliteitskader werken aan veiligheid binnen lokale teams. In 2021 hebben alle gemeenten, waaronder Drimmelen, een zelfscan uitgevoerd. Uit deze zelfscan is gebleken dat Drimmelen de lokale aanpak op hoofdlijnen in orde heeft. Echter zijn er ook verbeterpunten waar de komende periode mee aan de slag moeten gaan. College van B&W heeft op 29 maart 2022 ingestemd met lokale verbeterplan. Dit plan is als bijlage 2 bij dit voorstel gevoegd.

WIE ZIJN DE BETROKKEN PARTIJEN?

In onderstaand schema wordt inzicht gegeven in een aantal regionale en lokale betrokken partijen.

Gemeenten West-Brabant	Surplus Welzijn	Schoolbesturen Drimmelen
Veilig Thuis West-Brabant	CJG Drimmelen-Geertruidenberg	Kinderopvang Drimmelen
Safegroup	Ervaringsdeskundigen: Cirkel is Rond	Ouderenorganisaties Drimmelen
Centrum Seksueel Geweld		

WAT ZIJN DE KOSTEN?

Financieel houden we ons aan de afspraken die we binnen onze GR hebben vastgelegd. In 2022 wijzigt de gemeentelijke financiële bijdrage niet. Alle gemeenten betalen een vast bedrag per inwoneraantal. In 2022 is dit € 7.71 per inwoner. De financiële bijdrage van de gemeente Drimmelen aan de GR in 2022 is € 210.749. Er zijn nog geen meerjarige financiële afspraken gemaakt. Dit komt omdat op dit moment het niet mogelijk is om een goede inschatting te maken van het benodigde budget voor de jaren 2023 t/m 2025.

De gemeenten Alphen-Chaam en Baarle-Nassau treden per 1 januari 2023 uit de GR. Zij treden toe tot de GR van regio Hart van Brabant. De financiële consequenties brengen we in beeld. In de GR GIA en Meldpunt Crisiszorg is opgenomen hoe besluitvorming over eventuele wijziging van de gemeentelijke financiële bijdrage moet plaatsvinden: op voorstel van de regionale stuurgroep GIA (waarin wethouder Vissers namens Drimmelen zitting heeft), na een unaniem akkoord in plenair regionaal overleg van de gemeenten, beslissen alle colleges afzonderlijk over de financiële bijdrage van de eigen gemeente. Er wordt uiteraard wel gehouden aan de regels van 'behoorlijk bestuur' waar het de structurele financiering betreft van gesubsidieerde activiteiten.

Voor de GR bestaat het regionaal uitvoeringsbudget voor de aanpak van GIA uit de middelen uit de decentralisatie-uitkering 'vrouwenopvang en huiselijk geweld' (DUVO) die centrumgemeente Breda ontvangt, aangevuld met bijdragen van de gemeenten. De gemeentelijke bijdrage wordt bepaald door op het totaal benodigde budget voor regionale uitvoeringsplannen GIA de beschikbare rijksmiddelen in mindering te brengen en het resterende bedrag bij de deelnemende gemeenten in rekening te brengen op basis van de inwoneraantallen.

Het Regionaal Uitvoeringsbudget GIA stelt de centrumgemeente Breda beschikbaar aan uitvoeringsorganisaties die een bijdrage leveren aan de regionale aanpak, waaronder in ieder geval de subsidies voor VTWB en de Safegroup. Subsidieverstreking geschiedt op basis van de vigerende subsidieregelgeving van de centrumgemeente. De DUVO is bedoeld voor het aanpakken van alle vormen van geweld in afhankelijkheidsrelaties, waarbinnen gemeenten beleid- & bestedingsvrijheid hebben. De financiële bijdrage via de DUVO is niet per se kostendekkend, zo stelt het rijk.

De bijdragen aan het Meldpunt Crisiszorg worden door de 16 gemeenten gezamenlijk opgebracht. Drimmelen betaalt in 2022 € 18.532 aan het Meldpunt Crisiszorg. Dit bedrag wordt hoofdzakelijk gedekt uit het jeugdhulp budget.

WAT ZIJN DE ALTERNATIEVEN?

Het beleidskader had zich kunnen richten op enkel de regionale verantwoordelijkheden en de lokale verantwoordelijkheden buiten beschouwing kunnen laten. Zonder een goede lokale ondersteuning, lopen de regionale (vangnet-)voorzieningen echter al snel over of vast. Het zijn communicerende vaten die niet zonder elkaar kunnen.

HOE GAAN WE COMMUNICEREN?

Samen met betrokken partijen geven we uitvoering aan Regionaal beleidskader Geweld in Afhankelijkheidsrelaties en Meldpunt Crisiszorg 2022-2025.

WAT IS DE VERVOLGPROCEDURE?

We nemen deel aan de stuurgroep en ambtelijke werkgroep GIA en geven uitvoering aan lokale verbeterplan. We monitoren de uitvoering aan de hand van kerncijfers, uit tussenrapportages en jaarverslagen die we ontvangen van de gesubsidieerde organisaties. We monitoren om te zien of we de goede stappen zetten en om na te gaan waar in de uitvoering zaken verbetering behoeven. De cijfers en onderliggende analyse gebruiken we om het gesprek aan te gaan met betrokken organisaties om te kijken welke verbeteracties wenselijk of nodig zijn en hoe we die kunnen realiseren. We houden u als raad jaarlijks op de hoogte van de ontwikkelingen op het gebied van GIA en Meldpunt Crisiszorg

Burgemeester en wethouders van Drimmelen

Laten staan ivm handtekening

Laten staan ivm handtekening

Laten staan ivm handtekening

De raad van de gemeente Drimmelen;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d.;29 maart 2022

B e s l u i t :

1. het regionale beleidskader geweld in afhankelijkheidsrelaties en meldpunt crisiszorg 2022-2025 vast te stellen, zodat dit gebruikt kan worden bij:

a) de opdrachten aan en financiering van de regionale uitvoeringsorganisaties, zoals de stichting Veilig Thuis West-Brabant, de stichting Safegroup en de netwerkorganisatie van het meldpunt;

b) het verder uitvoering geven aan de lokale verantwoordelijkheid in de aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling

Made, 12 mei 2022

de raad voornoemd,

Laten staan ivm handtekening

Laten staan ivm handtekening

Laten staan ivm handtekening